گذر

تعطیلی ۴ ساعته فرودگاه مهرآباد

● مدیر روابط‌عمومی سازمان هواپیمایی کشوری از تعطیلی چهارساعته فرودگاه‌های استان تهران در روز ۲۹ فروردین و به مناسبت روز ارتش خبر داد. به گزارش روابط‌عمومی سازمان هواپیمایی کشوری، رضا جعفرزاده اظهار کرد: به‌منظور حفظ ایمنی همه پروازهای غیرنظامی در فرودگاه‌های واقع در TMA تهران (فرودگاه‌های امام‌خمینی(ره)، مهرآباد و پیام) از ساعت ۷:۳۰ تا ۱۱:۳۰ روز ۲۹ فروردین هیچ پروازی اعم از باری و مسافری انجام نمی‌شود.وی با اشاره به صدور اطلاعیه هوانوردی (Notam) مبنی‌بر محدودیت‌های پروازی اعمال‌شده گفت: همچنین دفتر نظارت سازمان هواپیمایی کشوری در نامه‌ای به شرکت‌های هواپیمایی داخلی و خارجی، بر اطلاع‌رسانی به‌موقع به همه مسافران و انجام هماهنگی‌های لازم با فرودگاه‌های مربوطه تأکید کرده است.مدیر روابط‌عمومی سازمان هواپیمایی کشوری با تأکید بر اینکه در مدت مذکور، مسافران از مراجعه به فرودگاه خودداری کنند، افزود: مسافران برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند برای پروازهای داخلی با شماره تلفن ۱۹۹ و برای پروازهای خارجی با شماره تلفن ۰۹۶۳۳ تماس بگیرند.

دعوت از ۵۰ قطعه‌ساز برتر ایرانی برای حضور در همایش رنو

● **ایرنا:** گروه خودروسازی رنو از ۵۰ قطعه‌ساز برتر ایرانی برای حضور در همایش بین‌المللی قطعه‌سازان رنو- نیسان که قرار است هفته آینده در الجزایر برگزار شود، دعوت کرده است.به گزارش ایرنا از روابط‌عمومی شرکت رنو، این همایش فرصتی طلایی برای قطعه‌سازان ایرانی برای امکان‌سنجی صادرات و مذاکره با قطعه‌سازان جهانی رنو- نیسان به منظور سرمایه‌گذاری مشترک است.در این همایش که با حضور بیش از هزار تأمین‌کننده داخلی و خارجی از منطقه آفریقا، خاورمیانه و هند، در شهر صنعتی اوران الجزایر برگزار می شود، وزیر صنایع الجزایر و همچنین مدیران ارشد واحد خرید رنو-نیسان حضور دارند.اریک لگراند، معاون خرید رنو در ایران دراین‌باره گفت: قطعه‌سازان ایرانی نسبت به سایر کشورها تجربه بیشتری در تولید قطعات پلتفرم ایکس۹۰ دارند و از این فرصت می‌توانند برای امکان‌سنجی صادرات استفاده کنند. این همایش همچنین می‌تواند باب همکاری تأمین‌کنندگان ایرانی با قطعه‌سازان بین‌المللی را برای تولید قطعات پلتفرم‌های دیگر باز کند.برگزاری این همایش، در راستای استراتژی جهانی رنو برای توانمندسازی تأمین‌کنندگان است. سال گذشته نیز رنو با برگزاری همایش مشابهی در مرکز توسعه و تحقیقات خود در پاریس، فرصت آشنایی و مذاکره قطعه‌سازان ایرانی با تأمین‌کنندگان جهانی را فراهم کرده بود.دعوت‌نامه رسمی این همایش برای حدود ۵۰ گروه قطعه‌سازی برتر ایرانی، از جمله شرکت‌های کروز، عظام و جمع‌ساز ارسال شده و علاقه‌مندان می‌توانند با استفاده از لینک ثبت‌نام برای شرکت در این همایش اعلام حضور کنند.به گزارش ایرنا، با گذشت یک سال از اجرای برجام، فعالیت‌های اقتصادی کشور در برخی زمینه‌ها از جمله صادرات نفت، خرید هواپیمای نو و همکاری‌های خودرویی با خارجی‌ها پیشرفت خوبی داشته است.در این مدت، برخی خودروسازان داخلی مذاکرات خود را با همکاران خارجی کلید زدند؛ برخی به مرحله امضای تفاهم‌نامه و قرارداد رسیدند؛ حتی برخی شرکت‌ها به تفاهم تولید خودروی مشترک دست یافتند.در این شرایط رنو، آستین‌ها را بالا زد و برای عقب‌نماندن از رقیب دیرینه خود یعنی پژو، مذاکره با خودروسازان ایرانی را آغاز کرد.همکاری رنو در ایران پیچیدگی‌های خاص خود را دارد؛ سابقه رنو در ایران به همکاری با هر دو خودروساز بزرگ ایران برمی‌گردد؛ زمانی که سکوی خودروی ال۹۰ (پلتفرم) برای تولید در اختیار هر دو شرکت سایپا و ایران‌خودرو قرار گرفت.این شرکت از طرفی با پارس‌خودرو (شرکت زیرمجموعه سایپا) از گذشته همکاری داشته و علاوه بر تولید خودروهای مگان، اکنون پارس‌تندر، کولیوس و ساندرو را در تولید مشترک خود دارند و از طرفی چند محصول خود، از جمله تندر۹۰ و تندر پیکاپ را با ایران‌خودرو تولید و به بازار عرضه می‌کند.مدیران عامل هر دو خودروسازی بزرگ ایران، در آن زمان خود را شریک قدیمی رنو و محق برای ادامه همکاری می‌دانستند؛ این روند ادامه یافت، اما رنو با هیچ‌کدام از دو شرکت قرارداد امضا نکرد و سرانجام امضای قرارداد با شرکت ایدرو (سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران) را پذیرفت. رنو علاوه بر اینکه در دوران تحریم، مانند رقیبش پژو، ایران را ترک نکرد، محصولاتی دیگری همچون تندر۹۰، پارس تندر و ساندرو هاچ‌بک و استپ‌وی را به بازار ایران آورد. دور تازه همکاری خودرویی رنو در ایران، یک مرکز مهندسی و خرید جدید برای حمایت از قطعه‌سازان داخلی و یک کارخانه تولیدی با ظرفیت اولیه ۱۵۰ هزار دستگاه در سال را شامل می‌شود.براساس توافق‌نامه رنو و ایدرو، دو خودرو «سیمبل و داستر جدید» نخستین تولیدات این همکاری خواهد بود که این تولید از سال ۲۰۱۸ آغاز خواهد شد.براساس این توافق‌نامه، رنو برای نخستین‌بار در ایران، مراکز توزیع، فروش و خدمات پس از فروش خود را خواهد داشت و همچنین همکاری‌های کنونی رنو با دو شریک خود، سایپا و ایران‌خودرو، در قالب «همکاری مشترک رنوپارس» ادامه خواهد داشت.

«توافق» ۲ رئیس‌جمهوری با سفر هیئت تجاری ایران به ویتنام محقق شد

مأموریت ۲۰ نفره

شرق: «ویتنام»؛ کشوری حدود پنج‌برابر کوچک‌تر از ایران و جمعیتی بیشتر از ایران؛ امروز میزبان هیئتی ۲۰نفره از بازرگانان ثروتمند ایرانی است. در رأس این تاجران ایرانی، غلامرضا شافعی، رئیس اتاق بازرگانی ایران، قرار دارد. آنها در این سفر پنج‌روزه آنچه را دنبال می‌کنند که رئیس‌جمهوری ایران مقدمه‌اش را در سفر مهرماهش به این کشور چیده بود. حسن روحانی حدود هفت ماه پیش به سه کشور ویتنام، مالزی و تایلند رفت و دیدارهایی خصوصی با مقام‌های بلندپایه پنج کشور و یک سخنرانی در اجلاس سران مجمع گفت‌وگوی همکاری آسیا داشت. سفر روحانی از همین «ویتنام» آغاز شد؛ جایی که نخستین دیدار یک رئیس‌جمهوری ایران از ویتنام در ۲۱ سال گذشته انجام شد و سران دو کشور پس از امضای دو سند همکاری، از پنج‌برابرکردن حجم مبادلات دو کشور و رساندن آن به بیش از دو میلیارد دلار در سال سخن گفتند.

روحانی درواقع به این کشور سفر کرد تا بازدید همتای ویتنامی خود را که اسفندماه ۱۳۹۴ به تهران آمده بود، پس بدهد؛ دو سال پیش، نخستین کارگروه اقتصادی بین فعالان اقتصادی دو کشور برگزار شد و هیئت اقتصادی ویتنام در سفر تجاری به ایران و در مذاکره با فعالان اقتصادی اظهار امیدواری کرد تا پس از انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری، واردات از ایران را افزایش داده و کالاهای موردنیاز این کشور را در بخش شیلات و صنعت به‌شکل متمرکز از ایران دریافت کنند. دور دوم نشست این کارگروه در سطح معاونان وزرا در ویتنام برگزار شد.

در این سفر هیئتی تجاری هم به ویتنام رفت تا صادرات کالاهایی مانند گچ، خمیر، خشکبار، پتروشیمی، مواد شیمیایی، شیلات، فرش ماشینی، خرید کائوچو، مواد معدنی، غذایی و قیر را بررسی کند. در این کارگروه سند همکاری میان دو کشور به امضا رسید. در سند امضاشده میان دو کشور پیشنهادهای ویتنامی‌ها هم مدنظر قرار گرفت. پس از برگزاری دور دوم کارگروه باز هم هیئت ویتنامی برای پیگیری مسائل به ایران آمده و از بندرعباس و اصفهان بازدید کردند. این هیئت پنج‌نفره از ویتنام در بخش‌هایی از جمله بانک، کشاورزی، سیمان و قیر فعال بودند.

یک تیر و ۲ نشان ایران

هرچه که گذشت، سفر امروز هیئت بلندپایه اقتصادی ایران، محصول «شب‌نشینی شام» روحانی و همتای ویتنامی‌اش در هانوی است. این را مجیدرضا حریری، نایب‌رئیس اتاق مشترک ایران و چین، به «شرق» می‌گوید. به بیان او، این سفر زاییده همان دیدار است؛ هردو رئیس‌جمهوری در آن دیدار به رؤسای اتاق‌های بازرگانی کشورهایشان مأموریت دادند تا یک نقشه عملی برای گسترش روابط تجاری دو کشور طراحی کنند.

عضو اتاق بازرگانی ایران ادامه می‌دهد: حالا اتاق بازرگانی این کشور هیئت ایرانی را برای پیگیری همان توافق فراخوانده است؛ ایران هم قبول دعوت کرده و برای ادامه رایزنی‌ها در راستای گسترش روابط اقتصادی راهی هانوی می‌شود.

به گفته حریری، به‌هرروی تعداد زیادی از نظریه‌پردازان اقتصادی جهان بر این باورند که آینده اقتصاد جهان را باید در آسیا جست‌وجو کرد؛ کشورهایی مانند هند، کره‌جنوبی، مالزی، ژاپن و... که قدرت‌های اقتصادی آینده جهان هستند. ویتنام هم به‌دلیل موقعیتی که دارد و نیز به‌دلیل الگوبرداری اقتصادی‌ای که از چین کرده است، می‌تواند یکی از همین قدرت‌های اقتصادی آینده جهان باشد.حریری می‌گوید: بنابراین برای ایران که چند دهه است با غرب دچار مشکل و نوسان روابط است، منطقی‌تر است که تخم‌مرغ‌های بیشتری در سبد آسیایی‌اش بچیند و به‌این‌ترتیب با یک تیر، دو نشان بزند؛ هم با کشورهای آینده‌دار اقتصادی جهان روابط را حسنه کند و هم بیش از پیش از غرب فاصله بگیرد تا صدمه نخورد.این بازرگان توضیح می‌دهد: ویتنام می‌تواند مقصد خوبی برای مواد خام صنعتی ایران باشد و می‌توان با تکیه بر همین کالاها، روابط گسترده‌ای با این کشور درحال‌توسعه شکل داد.

جزئیاتی از سفر ایرانی‌ها به هانوی

سفر رئیس اتاق ایران و هیئت همراه به دعوت اتاق بازرگانی ویتنام انجام می‌شود و هیئت ایرانی روز پنجشنبه در همایش تجاری دو کشور در هانوی شرکت می‌کند.

دیدار با مقام‌های بلندپایه و معاون وزیر صنعت و تجارت ویتنام در هانوی، بازدید از نمایشگاه اکسپوی ۲۰۱۷ ویتنام، شرکت در همایش تجاری دو کشور در شهر «هوشی‌مین» و دیدار با مقام‌های بلندپایه این منطقه ویتنام و بازدید از شهرک صنعتی هوشی‌مین از برنامه‌های هیئت اتاق بازرگانی ایران است.

تجارت ایران و ویتنام چگونه است

اسدالله عسگراولادی به «شرق» توضیح می‌دهد: هفت، هشت سال پیش میزان تجارت ایران با این کشور بسیار بسیار کمتر و محدودتر از امروز بود؛ یعنی چیزی بین صد تا ۲۰۰ میلیون دلار؛ اما امروز حجم تجارت ما با این کشور حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیون دلار است. به گفته رئیس اتاق مشترک ایران و چین، گسترش روابط با این کشور جزء برنامه‌های اتاق بازرگانی و صنایع و معادن است و به نظر می‌رسد هر دو طرف سعی در گرم‌کردن روابط اقتصادی با یکدیگر دارند؛ بنابراین پیش‌بینی من این است که پس از این سفر ممکن است حجم تجارت ما با ویتنام به حدود یک میلیارد دلار هم برسد.

براساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران، حجم تجارت ایران با ویتنام در سال ۱۳۹۵ و پس از اجرای برجام و تبادل هیئت‌های تجاری بین دو کشور حدود ۲۲ درصد رشد داشته است. ارزش صادرات غیرنفتی ایران به ویتنام در سال ۱۳۹۵ با حدود ۲۰ درصد رشد به رقم ۳۹۲ میلیون دلار رسید. ویتنام و ایران که روابط دیپلماتیک خود را از سال ۱۹۷۳ آغاز کردند، همواره مناسبات دوجانبه مستحکمی داشته‌اند. ایران در سال ۱۹۹۱ و ویتنام هم در سال ۱۹۹۷ نسبت به ایجاد سفارت در کشور مقابل اقدام کردند.

ارزش مبادلات تجاری ایران و ویتنام که می‌توانست با توجه به ویژگی اقتصادی و توسعه‌ای هر دو کشور رقم‌های درخورتوجهی باشد، با تحریم‌های یک‌جانبه غرب علیه ایران تا سال ۲۰۱۶ از رسیدن به گنجایش اصلی خود بازماند و دو طرف پس از توافق هسته‌ای تصمیم به ادامه رایزنی‌ها در سال ۱۳۹۵ گرفتند تا همکاری‌ها و مبادلات دوجانبه اقتصادی را افزایش دهند. ارزش تجارت دوجانبه ایران و ویتنام در سال ۲۰۱۵ میلادی ۱۰۶میلیون‌و ۷۰۰ هزار دلار بود که ۷۷میلیون‌و ۲۰۰ هزار دلار آن سهم صادرات ویتنام به ایران بوده است.

ویتنام چگونه اقتصادی دارد

ویتنام یکی از کشورهای تابعه بلوک شرق و اقتصاد کمونیستی است که در سال‌های گذشته و به‌ویژه پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تلاش مؤثری برای آزادسازی اقتصاد خود کرده است و پس از حدود ۱۱ سال گفت‌وگوی سخت با اعضای سازمان جهانی تجارت، از سال ۲۰۰۷ میلادی به این سازمان پیوسته است.

آن‌طور که روحانی گفته بود: این کشور می‌تواند مرکزی برای توسعه فعالیت اقتصادی ایران در منطقه شرق آسیا و ایران هم مسیر تجارت ویتنام در بازاری به وسعت ۴۰۰ میلیون نفر باشد.

خبر

واریز یارانه سرپرستان خانوار اقشار آسیب‌پذیر

● **مهر:** معاون سازمان هدفمندی از واریز یارانه سرپرستان خانوارهای کمیته امداد امام خمینی(ره) و بهزیستی خبر داد و گفت: یارانه تمامی افرادی که نامشان از سوی دستگاه‌های مذکور به سازمان اعلام شده، واریز شد.محمد سلیمانی گفت: یارانه سرپرستان خانوار اقشار آسیب‌پذیر کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی، هم‌زمان با واریز اولین یارانه نقدی سال ۹۶، واریز شد.معاون سازمان هدفمندی یارانه‌ها افزود: هرآنچه که در قالب فایل اسامی سرپرستان خانوار مشمول افزایش یارانه نقدی به سازمان هدفمندی یارانه‌ها ارسال شده، به طور تمام‌وکمال واریز شده و اگر فردی از سرپرستان خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و بهزیستی، هنوز افزایش یارانه اعلام‌شده را در حساب خود دریافت نکرده، باید موضوع را از دستگاه‌های مرتبط پیگیری کند.وی تصریح کرد: هیچ موردی وجود ندارد که از سوی کمیته امداد امام خمینی(ره) و بهزیستی به سازمان هدفمندی یارانه‌ها اعلام شده باشد و یارانه آن واریز نشده باشد؛ بنابراین باید موضوع را از طریق کمیته امداد و بهزیستی پیگیری کرد.

احتمال سرریزشدن سدهای تهران

● **ایسنا:** بارندگی‌های اخیر موجب شده ۴۲ درصد حجم سدهای تهران پر شود که در مقایسه با سال گذشته تغییر محسوسی نداشته است، اما پیش‌بینی می‌شود در ماه‌های آینده حتی شاهد سرریزشدن سدهای تهران باشیم.اکنون ۲۹۴ میلیون مترمکعب آب پشت سد طالقان، ۱۴۱ میلیون مترمکعب آب پشت سد امیرکبیر، ۱۸۳ میلیون مترمکعب پشت سد ماملو، ۲۴ میلیون مترمکعب پشت سد لار و ۵۸ میلیون مترمکعب آب پشت سد لتیان جمع‌آوری شده است.پیش‌بینی‌ها حاکی از این است که تا پایان خرداد صددرصد مخازن سدها پر شود و پس از آن شاهد سرریزشدن سدها (به‌جز سد لار که با مشکل فرار آب مواجه است) باشیم.همین مسئله نیز موجب شده مسئولان آبی به مردم در استفاده از طبیعت و اتراق‌کردن در اطراف رودخانه‌ها در روزهای آینده به دلیل احتمال افزایش روان‌آب‌ها و سیلاب هشدار بدهند که این مسئله در رودخانه‌های کن، دارآباد، فرحزاد و رودخانه‌های شهرستان فیروزکوه بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

یادداشت

تخریب سازمان‌یافته یک دستاورد سیاسی- اقتصادی

اَنگ مرجوعی بر هواپیمای نو

سعید جلیلی . روزنامه‌نگار

درحالی‌که تحلیلگران تحویل زودهنگام یک فروند هواپیمای بویینگ ۷۷۷ «ایران ایر» را یک پیروزی برای دولت ایران می‌دانند، منتقدان دولت با به‌کاربردن کلمه «مرجوعی» برای هواپیماهای تازه‌وارد، عامدانه و به طور سازمان‌یافته به دنبال وارونه جلوه‌دادن این دستاورد بزرگ و سوءاستفاده برای مقاصد انتخاباتی خود هستند.

هواپیمای پهن‌پیکر بویینگ ۷۷۷ یک سفارش کنسل‌شده هواپیمایی «ترکیش ایرلاینز» است. عدم توانایی تأمین مالی به دلیل افت درآمد در پی حوادث ماه‌های اخیر کشور همسایه، از جمله کودتای نافرجام، شرکت ترکیه‌ای را از خرید این جت دوربرد منصرف کرده است. «ساج احمد»، تحلیلگر ارشد شرکت تحقیقات هوایی «استراتژیک ائرو ریسرچ» در مصاحبه‌ای به «شرق» گفت: «اینکه ایرلاین‌ها خریدی را کنسل کنند مایه تعجب نیست» .او ادامه می‌دهد مفاد هر قرارداد هوایی با دیگری متفاوت است و معمولا کنسل‌شدن سفارشات علل متفاوتی دارند، اما این یک رویه رایج در میان شرکت‌های هوایی است. به گفته قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی، اصغر فخریه کاشان، کارشناسان «ایران‌ایر» هم‌اکنون در حال بررسی مشخصات این پرنده هستند؛ به این معنی که خرید این هواپیما هنوز قطعی نیست و به نظر نهایی «هما» وابسته است. این در حالی است که به گفته تحلیلگر مؤسسه «استراتژیک ائرو ریسرچ» اگر ایران علاقه‌ای به خرید هواپیما نشان ندهد، بویینگ برای فروشش به خطوط هوایی مانند «امارات» یا شرکت‌های بزرگ لیزینگ هواپیما هیچ مشکلی نخواهد داشت. بازار هواپیماهای درجه‌یک مانند بویینگ و ایرباس بازاری پرتقاضاست. این یعنی ایرلاین‌ها باید مدت‌ها در صف سفارشات جدید انتظار بکشند تا زمان تحویل محصولاتشان فرا برسد. حال آنکه به نوشته «رویترز» بازگشت ایران به بازار صنعت هوایی دنیا، در حالی اتفاق می‌افتد که ایرلاین‌های دنیا به دلیل نگرانی درباره اقتصاد جهانی و امکان ایجاد مازاد ظرفیت مسافر، درحال تجدید نظر در سفارش جت‌های پهن‌پیکر هستند. «رویترز» می‌نویسد: این روند تعدادی جت «استفاده‌نشده» شامل هواپیماهای ایرباس تحویل‌داده‌شده را برای انتقال به ایران با قیمت رقابتی در دسترس قرار داده که باعث شده «ایران‌ایر» فهرست انتظار چندساله معمول شرکت‌های هواپیماساز را دور بزند. در این میان، دولت با هوشمندی از این فرصت استفاده کرده و با تحویل زودهنگام هواپیماها زمینه بازگشت ایران به اقتصاد جهانی و تثبیت توافق هسته‌ای به‌عنوان یک دستاورد دیپلماتیک را فراهم کرده است. قرارداد هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران با شرکت آمریکایی بویینگ و کمپانی اروپایی ایرباس برای خرید ۱۸۰ هواپیمای مسافری در کمال شگفتی جهانیان، راه را برای نوسازی صنعت هوایی کشوری باز کرد که دهه‌ها به دلایل سیاسی در لیست سیاه شرکت‌های هوایی دنیا قرار داشت. اما پیشرفت این قرارداد از این لحاظ نیز حائز اهمیت است که می‌تواند کلید حل مشکلات اقتصادی ایران در عصری باشد که موضع‌گیری مبهم رئیس‌جمهور آمریکا موجب ترس و انفعال بخشی از کمپانی‌های مهم بین‌المللی و مؤسسات مالی شده است. بانک‌ها، از هراس تحریم‌های آمریکا که در سال ۲۰۱۴ منجر به جریمه ۹میلیارددلاری بانک فرانسوی «بی‌ان‌پی پاریباس» شد، از تأمین مالی میلیاردها دلار قرارداد و تفاهم‌نامه که ایران پس از برداشته‌شدن تحریم‌ها، با شرکت‌های بزرگ بین‌المللی امضا کرده طفره می‌روند. حتی در میان شرکت‌های هوایی، هواپیماساز ژاپنی «میتسوبیشی ایرکرافت کوورپوریشن» تا روشن‌شدن سیاست‌های آمریکا از معامله با ایران چشم پوشیده است. محمد گرجی، معاون هواپیمایی آسمان در برنامه‌ریزی و توسعه ناوگان، چندی پیش گفته بود هم‌زمان با تحلیف ترامپ، شرکت ژاپنی مذاکرات خود با ایران را در نامه‌ای به «آسمان» به حالت تعلیق درآورد تا تکلیف سیاست ترامپ در ارتباط با ایران مشخص شود. تحویل اولین هواپیمای بویینگ می‌تواند چراغ سبزی به همه این مؤسسات باشد تا از همکاری با ایران مطمئن باشند. بازار بکر هوایی ایران آن‌قدر برای شرکتی مانند بویینگ وسوسه‌انگیز است که با چنگ و دندان برایش لابی کند. چندی پیش خبر تفاهم‌نامه اولیه این شرکت با هواپیمایی «آسمان» برای تأمین ۶۰ بویینگ 737Max مفسران را شگفت‌زده کرد. تحلیلگر مؤسسه «استراتژیک ائرو ریسرچ» همچنین به «شرق» گفت: «این تفاهم‌نامه می‌تواند نشانه تمایل ترامپ برای فهم بهتر و تأیید توافقات تجاری ایران باشد. چرا او باید معامله‌ای که هزاران شغل در بویینگ و سرتاسر شبکه صنعت هوایی ایالات متحده به وجود می‌آورد به خطر اندازد؟ این کار واقعا عقلانی نیست».